

od počátků po r. **1911**

**1911–1914**

**1914–1918**

**1918–1928**

**1929–1938**

**1939–1945**

**1945–1948**

**1948–1967**

**1968–1970**

**1971–1989**

**1990–2011**

1. **Předchůdci a zakladatelé** | 13

2. **Počátky junáctví** | 31

3. **První krůčky** | 53

4. **Doba zrání** | 73

5. **Zlatá léta** | 95

6. **Válečná odysea** | 117

7. **Čas rozmachu** | 137

8. **Druhá pauza** | 157

9. **Nenaplněné naděje** | 177

10. **Skryté plamínky** | 197

11. **Vstříc novému století** | 219

Dodatky | 241

# Obsah

Svědectví o smyslu skautingu .....	7
Cenné dědictví i hodnoty současnosti .....	9
Skauting v proměnách času .....	11
<b>1. Předchůdci a zakladatelé   po rok 1911 ..... 13</b>	
Ohlédnutí: Předchůdci a zakladatelé skautingu (W) ....	14
Album: Co máme od Setona / Baden-Powella? (B) ....	20
Příběhy: Vzdát se? Nikdy! .....	22
Poslední poselství .....	23
Stoupání na horu .....	23
Fenomény: Ideové pilíře skautingu (V) .....	24
Osobnosti: Ernest Thompson Seton – Černý vlk (W) ....	28
Robert Baden-Powell (W) .....	29
Kaleidoskop 1895–1911 (B) .....	30
<b>2. Počátky junáctví   1911–1914 ..... 31</b>	
Ohlédnutí: Počátky junáctví v českých zemích (W) ....	32
Album: Den v táboře junáku (B) .....	38
První družiny a kolonie (B) .....	40
Když Benjamin neskautoval (B) .....	42
Příběhy: Jak jsme začínali .....	43
Fenomény: Skauti a skautky (V) .....	44
Kouzlo tábora (V) .....	46
Vodní skauting (V) .....	47
Podsada a týpí (V) .....	48
Osobnosti: Jan Novák – Mangidon (W) .....	50
Antonín Benjamin Svojsík (W) .....	51
Kaleidoskop 1911–1914 (B) .....	52
<b>3. První krůčky   1914–1918 ..... 53</b>	
Ohlédnutí: První krůčky (W) .....	54
Album: Pražská sekta (B) .....	60
Nesnáze mimopražských (B) .....	62
Pošta českých skautů (B) .....	64
Příběhy: 28. října (1918) .....	65
Fenomény: Oldskauting (N) .....	66
Vlčata a světlusky (V) .....	67
Družina a oddíl (V) .....	68
Nejstarší oddíly: Dvojka a Pětka (V) .....	69
Osobnosti: Miloš Šeifert – Woowotana (W) .....	70
Anna Berkovcová (W) .....	70
Bronislava Herbenová (W) .....	71
Josef Rössler-Ořovský – Comassagera (W) .....	71
Kaleidoskop 1914–1918 (B) .....	72
<b>4. Doba zrání   1918–1928 ..... 73</b>	
Ohlédnutí: Doba skautského zrání, sdružování i rozkolů (W) .....	74
Album: Skaut je soběstačným (B) .....	80
Skautská praxe (B) .....	82
Bratranci woodcrafteri (B) .....	85
Příběhy: Dobrodružná pomoc na Karpatské Rusi ....	86
Koupil jsem si losy .....	87
Fenomény: Odborky a další zkoušky (V) .....	88
Jak se vychovávali vůdci (V) .....	90
Osobnosti: František A. Elstner – Frank (B) .....	92
Josef Šimánek (W) .....	92
Eduard Štorch – Sachem (B) .....	93
Emilie Milčicová – Milka (W) .....	93
Kaleidoskop 1918–1928 (B) .....	94
<b>5. Zlatá léta   1929–1938 ..... 95</b>	
Ohlédnutí: Zlatá léta (W) .....	96
Album: Tábory slovanských skautů 1931 (B) .....	102
Za obzor... (B) .....	105
Pro republiku! (B) .....	106
Příběhy: Trápení na jamboree .....	108
Poklad piráta Ollonéze .....	109
Alvarez vstává z mrtvých .....	109
Fenomény: Rověři a rangers (V) .....	110
Jamboree (V) .....	111
Táboření (V) .....	112
KPZ neboli kápězeta (V) .....	113
Osobnosti: Jaroslav Novák – Brafka (W) .....	114
Jaroslav Foglar – Jestřáb (W) .....	115
Kaleidoskop 1929–1938 (B) .....	116
<b>6. Válečná odysea   1939–1945 ..... 117</b>	
Ohlédnutí: Válečná odysea (W) .....	118
Album: Sny o skautingu (B) .....	124
Oběti okupace (B) .....	126
Příběhy: Černý den Junáka .....	128
Čs. junáci za války v Anglii .....	129
Fenomény: Ivančena (V) .....	130
Specializované oddíly (V) .....	131
Skautské sportování (V) .....	132
Skauti na cestách (V) .....	133
Osobnosti: Bohuslav Řehák (W) .....	134
Jan Smudek (N) .....	135
Josef Charvát (W) .....	135
Kaleidoskop 1939–1945 (B) .....	136
<b>7. Čas rozmachu   1945–1948 ..... 137</b>	
Ohlédnutí: Čas největšího rozmachu (W) .....	138
Album: Pojd' se mnou tam... (B) .....	144
Vteřiny světa (B) .....	146
Příběhy: Facka skautskému zákonu .....	148
Junácký manifest .....	149
Skautský manifest .....	149
Fenomény: Kroj a jeho proměny (V) .....	150
Příběh skautských stezek (V) .....	152
Osobnosti: Velen Fanderlik (W) .....	154
Vlasta Koseová (W) .....	155
Kaleidoskop 1945–1948 (B) .....	156
<b>8. Druhá pauza   1948–1967 ..... 157</b>	
Ohlédnutí: Druhá pauza (N) .....	158
Album: Oběti komunistické zvále (B) .....	164
Navzdory době (B) .....	166
Příběhy: Pionýrská organizace je (...) .....	168
Peklo .....	169
Fenomény: Oddílové deníky, kroniky a časopisy (V) .....	170
Češi a skauting v zahraničí (V) .....	172
Osobnosti: Karel Skála – Číl (N) .....	174
Dagmar Skálová – Rakša (N) .....	174
Karel Průcha – Rolf (N) .....	175
Josef Zikán – Bobr (N) .....	175
Kaleidoskop 1948–1967 (B) .....	176

<b>9. Nenaplněné naděje   1968–1970 .....</b>	<b>177</b>	
Ohlédnutí:	Nenaplněné naděje pražského jara (N) ....	178
Album:	Od nadšení ke zklamání (B) .....	184
	Nárazy Jaroslava Foglara (B) .....	186
Příběhy:	Skautský slib .....	188
	Stříbrná hora .....	189
Fenomény:	Klubovna – druhý domov (V) .....	190
	Tóny od táborových ohňů (N) .....	191
	Literatura pro skauty a o skautech (W) ....	192
Osobnosti:	Vlasta Macková (W) .....	194
	Jan Čáka – Bažant (N) .....	194
	Rudolf Plajner – Táta (W) .....	195
Kaleidoskop 1968–1970 (B).....	196	
<b>10. Skryté plamínky   1971–1989.....</b>	<b>197</b>	
Ohlédnutí:	Skryté plamínky v udusaném ohništi (N) .	198
Album:	Rozvoj oddílového programu (B) .....	204
	Čeští skauti za drátěnou ohradou (B) .....	206
Příběhy:	Skautský pořad k svátku sv. Jiří .....	208
	28. října 1952 .....	209
Fenomény:	Co sehrály hry (V).....	210
	Skautské závody (V) .....	213
Osobnosti:	Mirko Vosátká – Grizzly (B) .....	216
	Miloš Zapletal – Zet (N) .....	217
Kaleidoskop 1971–1989 (B).....	218	
<b>11. Vstříc novému století   1990–2011 .....</b>	<b>219</b>	
Ohlédnutí:	Vstří novému století (N).....	220
Album:	Skautský výchovný program (B) .....	224
	100 let skautingu ve světě (B) .....	226
	Junák v roce 2011 (B).....	228
Příběhy:	Po nových stezkách.....	230
	Svojsíkovská tradice .....	232
	V jiném světě .....	233
Fenomény:	Rezervace a základny (V) .....	234
	Občanská služba a charita (V) .....	236
Osobnosti:	Václav Brácháček – Gigant (B) .....	238
	Jana Pfeifferová – Janka (N).....	238
	Jiří Navrátil (N) .....	239
	Ladislav Rusek – Šaman (N).....	239
Kaleidoskop 1990–2011 (B).....	240	
<b>Dodatky .....</b>	<b>241</b>	
	Summary (B) .....	242
	Kalendárium (W).....	243
	Náčelníci (W) .....	246
	Náčelní (W) .....	247
	Starostové (W) .....	248
	Náčelníci kmene dospělých (W).....	249
	Základní doporučení .....	
	a použitá literatura .....	250
	Poděkování.....	251
	Rejstřík.....	252



Další příběhy ze skautské historie hledejte na stránkách [www.skautskestoleti.cz](http://www.skautskestoleti.cz).

Skautské století je projekt Junáka, který si klade za cíl vytvořit internetovou kroniku českého skautingu. V rámci celé akce skauti pátrají po vzpomínkách pamětníků a osudech jejich oddílu či středisek, které zachycují a dále zpracovávají. Na webovém portálu tak najdete bohatý archiv zvukových nahrávek, fotografií i životopisných textů.

Snahou projektu je zmapovat leckdy pohnuté dějiny českého skautingu, který mohl mezi lety 1940 a 1989 svobodně pracovat jen ve dvou krátkých obdobích a některé generace mu díky tomu téměř chybí. Dalším cílem je vytvoření příležitosti ke generačnímu sblížování mezi pamětníky a mladšími skauty. Jsou to totiž právě současní roveři a rangers, kteří se za pamětníky vypravují, ptají se na jejich vzpomínky a naznamenávají jejich životních osudů.

Na webu Skautského století je v digitální podobě k dispozici také řada knih, studií i studentských prací, které postihují historii hnutí v různých regionech po celé republice. Patrony celého díla jsou dvě osobnosti veřejného života, které samy skautingem prošly: bývalá předsedkyně Akademie věd ČR Helena Illnerová a spisovatel Jiří Stránský.